

ת"פ 26603/05/18 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד איהאב חסן תראבין

בית משפט השלום בבאר שבע

י"ט אלול תש"פ
08 ספטמבר 2020

ת"פ 26603-05-18 מדינת ישראל נ' חמאיסה ואח'
תיק חיצוני: 2982/2018

לפני המאשימה	כב' השופט רון סולקין
נגד הנאשם	
מדינת ישראל - פמ"ד	
ע"י המתמחות סיון מימון-סמוליאנסקי וטלי זדה	
איהאב חסן תראבין	
ע"י ב"כ עו"ד אוהד סלמי	

גזר דין לנאשם 5

כתב האישום והשתלשלות הדין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירות כדלקמן:

- תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 1274(1) ו-3 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977;
- הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו בניגוד לסעיף 275, לאותו חוק.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן ת/1, בהן הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון, בעקבות תאונה עצמית שעשה מעורב נוסף בפרשה - הנאשם 1 בכתב האישום - תוך שנהג ברכב מנועי שאינו בבעלותו, ללא רשיון, בהיותו תחת השפעת אלכוהול, בעיר רהט, והתנגש במעקה בטיחות - הגיע הנאשם, ביחד עם מעורבים נוספים בפרשה - למקום.

במקביל, הגיעו למקום גם שוטרים.

אחד השוטרים החל לתעד את האירוע באמצעות מכשיר הטלפון החכם שלו והנאשם 1 - שהבחין במעשיו - התקרב אליו במהירות, ביחד עם אחר, כדי למנוע ממנו לתעד את האירוע, תוך שדוּחף אותו ומנסה לקחת ממנו את הטלפון הנייד.

או אז, התקרב הנאשם דן בריצה אל עבר אותו שוטר, דחף אותו, הסתובב לעבר שוטר נוסף, שהתקרב למקום כדי לסייע לחברו, סטר בפניו וניסה לקחת ממנו את מכשיר הטלפון הנייד, גם זאת כדי למנוע תיעוד של האירוע.

השוטר הנוסף, ניסה לתפוס את הנאשם דן ואולם, הנאשם התחמק ממנו, כשהאחרים במקום מושכים אותו ומסייעים לו להימלט.

בהמשך האירוע, הותקפו השוטרים על ידי כ-10 אנשים, ביניהם - הנאשם דן.

אחד השוטרים תפס את הנאשם 1 ואז - ניסו מעורבים נוספים למשוך אותו על מנת לשחררו מאחיזת השוטר ושוב - תקפו את השוטרים, אשר נאלצו לבצע ירי אזהרה באוויר.

רק לאחר הירי - חדלו המעורבים, לרבות הנאשם דן, מלתקוף את השוטרים.

בסיוע תגבורת שהגיעה למקום - נעצרו הנאשמים וחלק מהמעורבים הנוספים באירוע.

בין הצדדים נקשר הסדר, במסגרתו תוקן כתב האישום. ההסדר לא כלל הסכמות עונשיות.

במסגרת ההסדר - הופנה הנאשם לחקירת שירות המבחן למבוגרים. בהמשך, הופנה גם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, אם כי הודגש, כי הדבר נעשה מטעמי יעילות בלבד ומבלי שיהיה בכך כדי ליצור ציפיה כלשהי.

בדיון האחרון, שהתקיים ביום 12.03.2020 - ביקשו באי-כוח יתר הנאשמים לדחות שמיעת הטיעונים בעניין מרשיהם ובשל כך - הופרד הדיון והטיעונים נשמעו בנוגע לנאשם דן בלבד.

בהמשך - נדחה מועד שימוע גזר הדין לאור מצב החירום המיוחד.

מכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה לא הגישה ראיות לעונש בעניינו של הנאשם.

ההגנה הגישה, לעניין העונש, אסופת מסמכים ובה תעודות על הצטיינות בלימודיו התיכוניים של הנאשם; על השתלבותו בשירות צבאי כלוחם; על השתתפותו במסע לפולין וכן על רישום למכינה קדם אקדמית במכללה.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר, המפרט את נסיבותיו האישיות, כבן 24, רווק ומתגורר בבית הוריו. כחודשיים לפני מועד עריכת התסקיר - החל לעבוד כ"מרוקן מכולות".

אבי הנאשם - שימש כשוטר, עד שהפסיק שירותו בעקבות תאונת עבודה ולאחרונה, עובד מדי פעם כמתורגמן מטעם משטרת ישראל. האם - עקרת בית. אחד מששת אחיו של הנאשם - מת, לאחר שטבע בים.

הנאשם סיים לימודיו התיכוניים בהצטיינות בבית ספר מקצועי במגמת תקשוב ולאחר מכן - עבד במשך כשנה ושירת שירות צבאי מלא, כלוחם, בגדוד הסיור הבדואי.

עם סיום שירותו, החל בלימודי מכינה במכללת "ספיר", לצורך השתלבות בלימודי הנהלת חשבונות.

שירות המבחן ציין, בתסקיר, כי לחובת הנאשם תיק נוסף, הממתין לביור דין, גם הוא בגין מקרה בנסיבות דומות - כאשר אחיו נעצר בעקבות נהיגה תחת השפעת אלכוהול והנאשם הגיע לתחנת המשטרה כדי להחזיר את הרכב בו נהג אחיו ושם נטען, כי התפתח עימות בינו לבין קצין משטרה. עם זאת, לאור כך שטרם ניתנה הכרעת דין בגין אותו מקרה - לא יינתן לו משקל כלשהו בגזר הדין.

הנאשם מסר לקצינת המבחן, כי התנסה בעבר בשימוש בסמים מסוכנים. לדבריו, היה זה טרם גיוסו לצה"ל. עם זאת, למרות שהוזמן לשלוש בדיקות לצורך איתור שרידי סם - לא התייצב ולו לבדיקה אחת.

עוד מסר הנאשם, כי נוהג לשתות אלכוהול, בעיקר במפגשים חברתיים, אך לטענתו - לא הגיע למצבים בהם איבד שליטה בעקבות צריכת אלכוהול.

בהתייחס לנסיבות העבירות דנן, מסר, כי בסמוך לאירוע בילה עם חברים במסיבה, שנערכה בחורשה ליד העיר רהט, שם שתו אלכוהול. בדרכם חזרה לביתם, הבחינו בתאונה ושם ראה את חברו וירד לסייע לו, לדבריו היות שהתקשה לצאת מהרכב.

הנאשם מסר, כי כאשר הגיעו שוטרים למקום - החל אחד מהם לצלם את הנוכחים והיות שלא הבין לאיזה מטרה עושה כן השוטר - ניסה לחטוף לו את הטלפון וכשלא הצליח - סטר לשוטר וברח מהמקום. לטענת הנאשם, לא היה תחת

השפעת אלכוהול בזמן האירוע.

שירות המבחן התרשם מהנאשם, כמי שהוא בעל יכולות וכישורים ואף שאיפות לעתיד.

עם זאת, מצא שירות המבחן, כי בשנתיים האחרונות - חלה נסיגה בתפקודו של הנאשם - הוא מבטא קושי לעמוד מול גורמי סמכות ומתקשה לעמוד בגבולות המוצבים בפניו.

הנאשם התקשה לבחון באופן ביקורתי את דפוסי התנהגותו ומאפייני אישיותו, שהובילו אותו להסתבכות בעבירות; מרוכז בעצמו; מתקשה בחשיבה על השלכות מעשיו.

על אף שהנאשם הביע רצון מילולי להשתלב בהליך טיפולי - לא הגיע למסירת בדיקות שתן ואף ניתק הקשר עם שירות המבחן.

לאור האמור - נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו.

בסיום התסקיר - המליץ שירות המבחן על " ...ענישה הרתעתית אשר תציב גבול להישנות עבירות חוזרות", קרי: עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; מאסר מותנה מרתיע.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה לעונש בכתב והשלימה אותן על-פה.

התביעה הדגישה הצורך להגן על שוטרים, הפועלים במסגרת תפקידם.

התביעה הדגישה הפגיעה בסדר הציבורי ובעיקרון שלטון החוק.

התביעה הפנתה לעונש המינימום, הקבוע בצדה של העבירה שעניינה תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות. התביעה טענה, כי הנאשם דן נטל חלק משמעותי באירוע.

התביעה טענה בנוגע לצורך בהרתעת היחיד ובהרתעת הרבים.

התביעה טענה למתחם ענישה, שינוע בין 12 עד 24 חודשים מאסר בפועל, בצירוף מאסר מותנה ארוך ומרתיע; קנס

הולם; פיצוי לשוטרים הנפגעים.

בהיעדר הרשעות קודמות מחד, אך מנגד - לנוכח היעדר פרוגנוזה חיובית בשירות המבחן ומאחר שהנאשם נמנע מלשתף פעולה, לרבות העובדה, כי חמק מלמסור בדיקות לצורך גילוי שרידי סם - עותרת התביעה לעונש במרכז המתחם.

ההגנה טענה בנוגע לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

ההגנה טענה, כי המדובר במעידה חד פעמית.

ההגנה טענה, כי היעדר שיתוף הפעולה עם שירות המבחן נבע ממצוקה כלכלית (לא הוגשו ראיות תומכות והדבר אף אינו עולה מהערכת שירות המבחן למבוגרים).

ההגנה עתרה, בתחילה, לבטל הרשעת הנאשם בדיון, אך משהוברר, כי הדבר אינו תואם את הסדר הטיעון - שינתה עתירתה לעונש מאסר צופה פני עתיד.

ההגנה הפנתה לתקופה, בה שהה הנאשם במעצר ובתנאים מגבילים.

ההגנה ביקשה להיתן משקל לשירותו הצבאי של הנאשם וכן לתפקוד המשפחה כולה, לרבות אבי הנאשם.

בדברו האחרון - טען הנאשם כי באותו היום "לא היה בהכרה"; כי עשה טעות; כי נוטל אחריות על מעשיו ומתנצל.

לדבריו - אם ייתקל שוב בשוטרים - יכבד אותם.

לדבריו - עבר להתגורר ביישוב אחר (שגב-שלום) בין היתר, כדי להתרחק מיתר המעורבים בפרשה והוא מבקש לא להרוס את ההתקדמות, אותה השיג במשך השנים האחרונות.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חמורות.

עבירות אלו מצביעות, הן על זלזול בערך של שלום האדם ושלמות גופו והן, על היעדר מורא מהחוק ומנציגיו - אנשי המרות - שוטרי משטרת ישראל.

אשר לעבירות שעניינן הפגיעה באנשי המרות, כפי המפורט בכתב האישום - כבר נפסק, לא פעם, כי על בית המשפט להציב חומת ברזל אל מול עובריהן. חומה כזו שתאפשר לשוטרים וליתר גורמי האכיפה למלא תפקידם ללא חשש.

בנוגע לכך, ראוי להביא מדברי בית המשפט העליון בפסק הדין ע.פ. 5214/13 **מחמוד סרחאן נ' מדינת ישראל**:

אכן, יש להביע סלידה ושאת נפש ממעשי תקיפה המכוונים כלפי העוסקים במלאכת השמירה על בטחוננו של הציבור ועל אכיפת החוק. "מעשי תקיפה ואיומים כלפי שוטרי משטרת ישראל, רק מפני שהם ממלאים את תפקידם כחוק, מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה בנציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות" (ענין מוסא, שם). אינטרס הציבור מחייב אפוא ששוטרים יוכלו למלא את תפקידם ללא מורא ופחד (ע"פ 500/87 **בורוכוב נ' מדינת ישראל** 8.3.1988). מדיניות של ענישה מכבידה ומרתיעה בגין עבירות אלימות נגד שוטרים משרתת אינטרס זה ועל כן היא ראויה (רע"פ 5940/06 **גל נ' מדינת ישראל** 18.12.2006); ענין מוסא, שם).

כן נאמר בפסק הדין ע.פ. 9878/09 **מדינת ישראל נ' מוסא**:

משטרת ישראל היא הלכה למעשה הגילוי היום יומי של שלטון החוק במדינת ישראל, ומוטלים עליה תפקידים רבים במדינתנו רווית הקשיים, המתחים והאיומים, ונדמה כי אף גוף משטרתי במדינה דמוקרטית לא נאלץ להתמודד עם האתגרים הרבים הניצבים בפני משטרת ישראל, החל מגילוי פשעים ומניעתם וכלה בהתמודדות עם מתקפות טרור אכזריות. שוטרי משטרת ישראל, כמו אנשי שאר זרועות הביטחון, עושים לילות כימים למען שמירה על ביטחון הציבור, ועל כן מחויבים אנו לעשות ככל שניתן על מנת להגן עליהם מפני מי שמנסים להלך עליהם אימים ולפגוע בעבודתם החשובה, אשר נעשית למען כלל הציבור ולהבטחת ביטחוננו האישי. ללא הגנה ראויה על אוכפי החוק לא תוכל המדינה להבטיח לציבור הרחב אכיפה יעילה של החוק והבטחת הסדר הציבור.

שלומם הגופני והאישי ושלום חייהם של השוטרים אינו הפקר, ועל בית המשפט ליתן להם הגיבוי המתאים כאשר מותקפים בעת ביצוע תפקידם.

כן נאמר בע"פ 8704/08 **הייב נ' מדינת ישראל**:

מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין, הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות ההתנהגות הראויות שיש להקפיד עליהן.

מתחם הענישה

מעשיו של הנאשם מלמדים על עזות מצח מצדו כלפי שוטרים - אנשי המרות.

חומרה יתרה למעשים, היות שעולה מהאמור בכתב האישום, כי הנאשם הוא שחתר למגע אל מול השוטרים, שנקלעו

לאירוע, כשהדבר חוזר על עצמו מספר פעמים במהלך האירוע - גם בהיתקלות הראשונה, כשהנאשם רץ לעבר אחד השוטרים ותוקף אותו כדי לחטוף ממנו מכשיר טלפון נייד, בו עושה שימוש במסגרת עבודתו; באותו מעמד - גם תוקף שוטר נוסף כשסוטר בפניו; לאחר מכן - משתתף בתקיפה בצוותא של השוטרים, תוך שמסייע לחלץ אחרים ממעצר.

הנאשם היה חלק מקבוצה, שניסתה לפגוע בשוטרים ולמנוע מהם לבצע את תפקידם.

על עצימותה של האלימות, שהופעלה במקרה דנן, ניתן ללמוד מכך, שהשוטרים נאלצו לבצע ירי אזהרה ובנוסף - היה צורך להזמין כוח תגבורת, כדי להשתלט על המעורבים.

המדובר היה באירוע מתמשך ולא במגע חד פעמי בין הנאשם לבין מי מהשוטרים.

המדובר באירוע התרסה של ממש כלפי אנשי המרות - אוכפי החוק ומעבר לכך - באירוע שהיה בו כדי לסכן, באופן משמעותי, את שלומם הפיסי והנפשי.

להלן, תובא סקירה של ענישה, שהושתה במקרים דומים:

- בגזר הדין ת"פ 20397-02-11 **מדינת ישראל נ' אטרש** (פורסם במאגרים), הוטלו 30 חודשי מאסר בפועל בגין תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והיזק במזיד.
 - בפסק הדין רע"פ 8172/10 **גזאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), שם נדחה ערעור על עונש בן 16 חדשים בגין תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות אשר כללה דחיפת השוטר שהביאה לנפילתו, ובריחה מעיכוב.
 - בפסק דין נוסף, נדחה, בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים, ערעור על גזר דין של בית משפט זה, בו הוטל עונש מאסר בן 20 חדשים בגין עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, שעיקרה אגרופים ובעיטות שכוונו לעבר שוטר על ידי מעוכב במטרה להכשיל את מעצרו ומעצר מעורב נוסף. ראו עפ"ג 49806-07-13 **אלסנע נ' מדינת ישראל** (לא פורסם).
 - עוד ראו פסק הדין רע"פ 1922/11 **רחמימוב נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), שם אושר עונש כולל בן 28 חדשי מאסר בפועל (לרבות הפעלת מאסר מותנה), בגין עבירה של תקיפת שוטרים אשר כללה תקיפתם על ידי אדם אחד במטרה למנוע מעצרו.
- בית המשפט רואה לקבוע מתחם ענישה, בגין אירוע, הכולל תקיפת שוטרים אלימה, בחבורה, מתוך מטרה לסכל את

פעילותם, אשר ינוע בין 12 ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

אשר לקביעת הענישה במסגרת המתחם האמור, על בית המשפט לשקול, את עברו של הנאשם; נסיבותיו האישיות והפרוגנוזה של גורמי ההערכה לגביו.

לזכות הנאשם - ייקח בית המשפט בחשבון, כי לא הוצגו בעניינו הרשעות קודמות (כאמור - לא ינתן משקל לתיק הממתין לביור דין, על אף שמדובר בעבירות ממאטריה דומה).

עוד ייקח בית המשפט בחשבון את העובדה, כי עלה בידי הנאשם לסיים, בהצלחה יתרה, לימודיו התיכוניים; סיום שירות צבאי מלא; שאיפותיו לחיים נורמטיביים.

מנגד - תילקח בחשבון הפרוגנוזה מטעם שירות המבחן למבוגרים, שאינה חיובית, בלשון המעטה.

הנאשם נמנע מלנצל ההזדמנות, שהונחה בפניו - להשתלב בהליך טיפולי, כדי להתמודד עם המניעים, שהביאוהו להסתבך בעבירות.

הנאשם אף נמנע, לא פחות משלוש פעמים - להתייצב ולמסור בדיקות לגילוי שרידי סם.

כל זאת, כשמילולית - מביע הנאשם רצון מעושה להשתלב בהליך הטיפולי.

אלא, שהמעשים, ולא המילים - הם שמדברים.

כאמור, התרשם שירות המבחן, ואף ציין זאת מספר פעמים לאורך התסקיר, כי לנאשם קושי משמעותי לעמוד מול גורמי סמכות ואינו מכבד גבולות.

הנאשם אף מתקשה לערוך ביקורת עצמית באשר להתנהגותו.

אמנם, אין חובה על נאשם לשתף פעולה עם שירות המבחן או להשתלב בהליך טיפולי, ואף אין חובה למסור המידע המלא בנוגע לשימוש בחומרים משני תודעה או להיבדק לצורך גילוי שרידי סם.

ברם, במצב דברים שכזה - אין בפני בית המשפט אינדיקציה כלשהי, לפיה הפיק הנאשם הלקחים הנדרשים מהמקרה וצומצמה מסוכנותו לעתיד.

לנוכח הפרוגנוזה כאמור - אין בית המשפט מוצא נימוק המצדיק קבלת עתירת ההגנה, שיש בה משום חריגה משמעותית לקולה ממתחם הענישה.

הגם שאין ספק, שהנאשם השתלב, בעבר, בחיים עמלניים ונורמטיביים, הרי, כפי שציין שירות המבחן - בשנים האחרונות חלה נסיגה בתפקודו ובאופן התנהלותו.

בקשתו המילולית של הנאשם, כי בית המשפט ייקח בחשבון את כברת הדרך שעבר בתקופת לימודיו ובתקופת שירותו הצבאי - אינה תואמת התנהגותו בפועל. מי שמעוניין לשקם את חייו - היה מקבל היד המושטת מאת שירות המבחן ומשתלב בהליך טיפולי.

בניגוד לטענת ההגנה - לא הוצג כל נתון, המצביע על קשיים כלכליים, אשר מנעו השתלבות בהליך הטיפול וההפך הוא הנכון - הנאשם בן למשפחה נורמטיבית, כשאביו פנסיונר של משטרת ישראל ונמסר, כי הוא עבד בעבר וכך גם אחיו.

"שיקום" אינו בגדר מילת קסם, המצדיק חריגה ממתחם הענישה, כשהנאשם אינו עושה כל צעד לצורך השתלבות בהליך טיפולי; אינו שועה להוראות שירות המבחן; מנתק הקשר עם שירות המבחן; אינו מגלה כל תובנה בנוגע למעשיו.

לאור האמור - אין בנמצא עילה לחרוג ממתחם הענישה.

אשר לענישה במסגרת המתחם - אופן התנהגותו של הנאשם מצדיק היה ענישה מעבר לרף הנמוך של המתחם, אך בנקודה זו - ינתן משקל לשירותו הצבאי המשמעותי ולשאיפותיו הנורמטיביות, גם אם לא באו לידי ביטוי, בעולם המעשה, בתקופה האחרונה. בנסיבות אלה - יועמד עונשו על הצד הנמוך של המתחם.

בנוסף לעונש המאסר בפועל - יושת על הנאשם גם עונש מאסר מותנה מרתיע, בנוגע לעבירות נגד אנשי מרות - אם שוטרים ואם אנשי ציבור.

עיצומים כספיים - קנס ופיצוי לשוטרים הנפגעים

אשר לעיצום כספי מסוג פיצוי לנפגעי העבירה - פיצוי זה נפסק מתוקף סמכותו של בית המשפט בהתאם להוראות סעיף 77 לחוק העונשין, הקובע:

(א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו.

(ב) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום בצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

(ג) לעניין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, ייזקף תחילה על חשבון הפיצויים.

פסיקת בית המשפט העליון קבעה מספר תכליות לפיצוי נפגע עבירה, ובין היתר:

א. ראשית - הכרה חברתית כללית והכרה של מערכת המשפט בפרט בסבלו של הנפגע, תוך מתן משקל למעמדו במסגרת ההליך הפלילי;

ב. שנית - חסכון בזמן לנפגע העבירה תוך מתן סעד כספי בזמן קצר, ומניעת מפגש נוסף בינו לבין העבריין במסגרת הליך אזרחי;

ג. שלישית - מהווה תשלום הפיצוי מעין הליך "היטהרות" שיש בו כדי לסייע לעבריין להכיר בעבירה שביצע, לפעול לתיקון המעוות ולהשתקם.

להבדיל מהקנס, בנוגע לפיצוי לנפגע העבירה נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העבריין אינה בעלת משקל כלשהו בעת שומתו והטלתו. זאת, בשל הנימוקים הבאים:

פיצוי נפגע העבירה מהווה סעד בעל אופי אזרחי במסגרת ההליך הפלילי. ראו רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 418, שם הגדירו כב' השופט מ' חשין, בלשונו הציורית, כ"ברבורון בין ברווזונים" (ההדגשה אינה במקור).

בהיותו סעד בעל מאפיינים אזרחיים, נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העבריין אינה נתון בו על בית המשפט להתחשב בעת שומת הפיצוי. זאת, כשם שבהליך אזרחי, לא היה בית המשפט מתחשב בכך, לו היה העבריין נתבע על ידי נפגע העבירה. ראו ע.פ. 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

לגוף הדברים, אין הסכום קשור מטבעו ביכולתו הכלכלית של החייב, כשם שבמשפט אזרחי אין בודקין בקביעת חיוב את יכולתו של החייב, ובהליך אזרחי דבר אחרון זה הוא עניין להוצאה לפועל לענות בו; ולכן הנושא שהעלה בא כוחו המלומד של המערער כעיקר טיעונו, קרי, אי יכולתו הכלכלית של שולחו, אינו יכול לשמש אמת מידה. לכאורה, ואיני מדבר דווקא במקרה דנא, תיתכן סיטואציה שבה ייפסק סכום שבשעת פסיקתו אין החייב יכול לעמוד בו, ולימים ישתפר מצבו הכלכלי אם מהשתכרות ואם ממקור אחר, ויכולתו תשתנה... המחוקק קבע כאמור סכום מירבי. שעה שבית משפט - כבמקרה דנן - מתקרב בקביעתו לסכום זה, אין בכך דופי, שהרי לא בכדי קבע המחוקק את אשר קבע, וכדברי השופט ד' חשין בע"פ 10213/05 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] "נזק כללי, וסבל בכלל זה, אין מוכיחים שיעורו, והוא עניין להערכתו של בית המשפט". וככל שהמדובר בגביה, גם אם זו נעשית בדרך גבייתו של קנס אין משמעה שליכולתו של החייב, אם אין ידו משגת, אין נפקות; לפי הוראות פקודת המסים (גביה) שעל פיה נגבים הפיצויים (סעיפים

77(ג) ו-70 לחוק), ובמיוחד לפי סעיף 5ב(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995; מרכז זה הוא הגובה את הפיצוי. לפי סעיף 5ב(א) רשאי המרכז לפי בקשת חייב 'לפרוס או לדחות את תשלומו של חוב, אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פריסה או דחיה של התשלום כאמור'.

עוד ראו רע"פ 2174/11 לוזון נ' מדינת ישראל ואח' (פורסם במאגרים):

מן האמור עולה, כי אין פסול בקביעת פיצוי גבוה יחסית (ובעניינו לא הגיע לא למירב שבחוק ולא קרב לסכומי הגזילה), אף מקום שהיכולת הכלכלית אינה גבוהה.

אמנם, על דרך הכלל, לא ימהר בית המשפט לפסוק פיצוי לשוטר המותקף בעת מילוי תפקידו, מאחר שהמדובר בסיכון מקצועי, שהשוטר מבטח לגביו במסגרת תנאי שירותו. ברם, במקרה דנן, מוצא בית המשפט חשיבות להשתת עיצום כספי בדמות פיצוי לשוטרים הנפגעים. זאת, מאחר שהמדובר במעשה מתוכנן, במסגרתו חתר הנאשם למגע ובאופן התנהגותו, לרבות הסטירה לשוטר בפרצופו - היה משום השפלה מכוונת כלפי השוטר.

בהשתת הפיצוי, יהיה בידי בית המשפט להביע שאט הנפש מעזות המצח המיוחדת במקרה דנן; כמו כן, יהיה בה כדי להרתיע הנאשם דנן וגם אחרים, מלעבור עבירות דומות.

אופן התנהגותו של הנאשם, אשר הצריכה שימוש בנשק חם ואף הזמנת תגבורת למקום - הכבידה על תפקודה של מערכת אכיפת החוק ולפיכך - ראוי גם להשית עיצום כספי מסוג קנס.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני התביעה בכתב ושמע את טענות הצדדים על-פה; עיין בראיות, שהוגשו מטעם ההגנה לעניין העונש; עיין בתסקיר שירות המבחן; עיין בפסיקה שהוגשה; שמע את דברו האחרון של הנאשם - גוזר על הנאשם את העונשים כדלקמן:

- א. 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס;
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימן ג'-ד', שהיא מסוג פשע;
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימן ג'-ד', שהיא מסוג עוון;

- ד. פיצוי בסך 5,000 ₪ לנפגע העבירה, ע.ת. 3 בכתב האישום;
- ה. פיצוי בסך 3,500 ₪ לנפצע העבירה, ע.ת. 2 בכתב האישום;
- ו. קנס בסך 4,500 ₪ או 35 ימי מאסר תמורתו;
- ז. העיצומים הכספיים ישולמו ב-10 שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 15.10.2020 ובכל 15 לחדש שלאחר מכן. לא יועבר אחד מהתשלומים במועד - תעמוד היתרה לפירעון מידי.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו כעת.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, י"ט אלול תש"פ, 08 ספטמבר 2020, במעמד הצדדים.